

Delårsrapport 1 2023

Närvården Västmanland

Inledning

Innehållsförteckning

Direktören har ordet	3
Verksamhets- och kundperspektivet	5
Listning	5
Telefon inkl tillgänglighet	5
Besök inkl tillgänglighet	5
Medarbetarperspektivet	7
Sjukfrånvaro	7
Antal anställda och personalomsättning	7
Kompetensförsörjning	8
Ekonomiperspektivet	9
Resultat	9
Intäkter	9
Personalkostnader	9
Material- och verksamhetskostnader	9
Prognos 2023	10
Investeringar	10
Bilaga 1 Resultatrapport	11
Bilaga 2 Styrkort	12

Direktören har ordet

Inledningen av året känns mer normaliserad för Närvården än de tre tidigare åren även om vi befinner oss i en orolig omvärld med krig och inflation som påverkar kostnadsutvecklingen och en demografisk utveckling som påverkar både vårt uppdrag samt kompetensförsörjningen.

Vi ser en positiv utveckling inom flera viktiga medarbetarparametrar så som sänkt sjukfrånvaro, minskad personalomsättning och ett ökat medarbetarengagemang.

Våra arbetsuppgifter är mer tillbaka till grunduppdraget där Covidvaccinering och provtagning minskat men det ökade söktrycket framför allt i telefon kvarstår.

Förändringsviljan inom Regionen och Närvården är just nu hög och det är många förbättringsarbeten som sker parallellt. Jag ser en risk att det tar energi och resurser från vårt grunduppdrag. Trots fler samtal in till våra vårdcentraler så har vi lyckats öka vår telefontillgänglighet inom Närvården genom ett gemensamt utvecklingsarbete.

Tillgänglighet är viktigt för patientnöjdhet, patientsäkerhet men också för arbetsmiljön. Vår utmaning är att få resurserna att räcka till när fler distriktssköterskor behöver sitta långa pass i telefon varje dag och att samtidigt skapa en stimulerande arbetsmiljö så att medarbetarna vill stanna kvar hos oss.

Vi brottas med utmaningen att räcka till för alla som behöver oss i första linjens hälso- och sjukvård med hög tillgänglighet och samtidigt prioritera våra resurser och stöd till de sköra patienterna inom Säbo och kommunal hälso- och sjukvård som behöver kontinuitet.

Även ekonomin är i någorlunda balans efter åren som kantades av extra statsbidrag och covid ersättningar. Nu försöker vi ställa tillbaka till de ekonomiska förutsättningar som vårt ersättningssystem ger oss via primärvårdsprogrammet. Vi märker självklart av att den höga inflationen påverkar vår ekonomi i form av ökade kostnader inom många områden.

Kompetensförsörjningen är den största utmaningen svensk arbetsmarknad står inför och det påverkar Närvårdens möjligheter att rekrytera inom alla yrkesgrupper. Vi vet att utmaningarna inte kommer lösas genom en rekryteringsstrategi, utan i kombination med förändring i organisation, arbetssätt, kompetensutveckling, arbetsmiljö och ett stärkt ledarskap.

För oss är det viktigt att vi hittar fler ST läkare till våra vårdcentraler utanför Västerås så att vi kan säkra tillväxten av allmänspecialister och bli oberoende av inhyrd personal vilket kommer påverka patientsäkerheten och vår ekonomi positivt.

Vi behöver utveckla vårt sätt att möta och behandla våra patienter, med begränsningen att våra nya arbetssätt inte kan bygga på att vi blir fler medarbetare.

Utvecklingsarbetet behöver integreras i våra verksamheter och bäras av våra medarbetare. Vi behöver bygga strukturer för att kunna fånga upp idéer från våra medarbetare som vi kan ta vidare och skala upp. Vi behöver både kort- och långsiktiga strategier för att utveckla och behålla våra medarbetare motiverade och friska.

Aktiviteter för 2023 kopplade till kompetensutmaningen inom Närvården är inspirationsdagar för alla medarbetare,

utveckling av våra kompetensmodeller, fortsatta medarbetardialoger och investeringar i utbildningar som kan genomföras tack vare möjligheten att använda vårt egna kapital.

Vi ser med spänning fram emot ett nytt primärvårdsprogram 2024 som vi hoppas leda till ett mer tillitbaserat arbetssätt som ger professionerna större frihet men också skapar förutsättningar till omställningen mot Nära Vård. Min förhoppning är att förflyttningen mot en Nära vård går från projekt och planering till ett mer handfast görande som involverar vårdcentralerna i Region Västmanland.

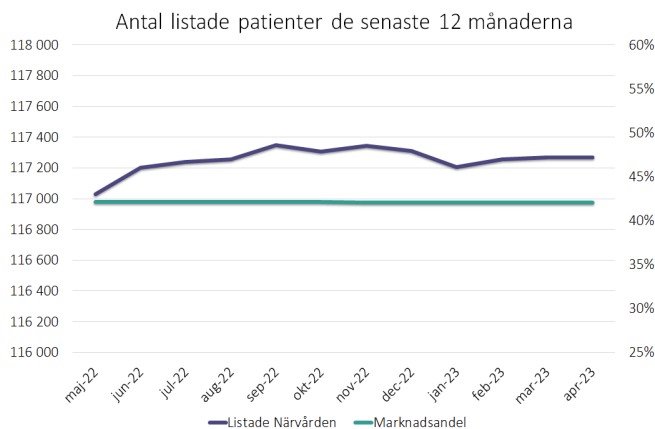

Anna Sofia Jansson
Direktör Närvården Västmanland

Verksamhets- och kundperspektivet

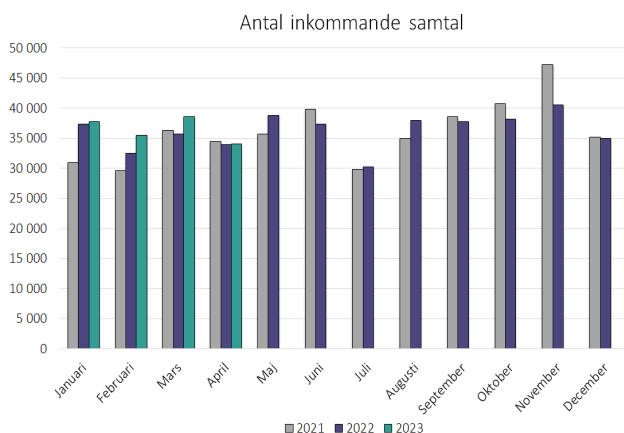
Listning

Antal listade på Närvårdens vårdcentraler uppgår till 117 270 stycken och har ökat med 240 listade under de senaste 12 månaderna, marknadsandelen på 42% behålls därmed. Sett till antal listade har den största åldersgruppen 6-64 år ökat mest men sett till procentuell utveckling ser vi att den äldsta gruppen som är 75 år och äldre ökar i snabbast takt.

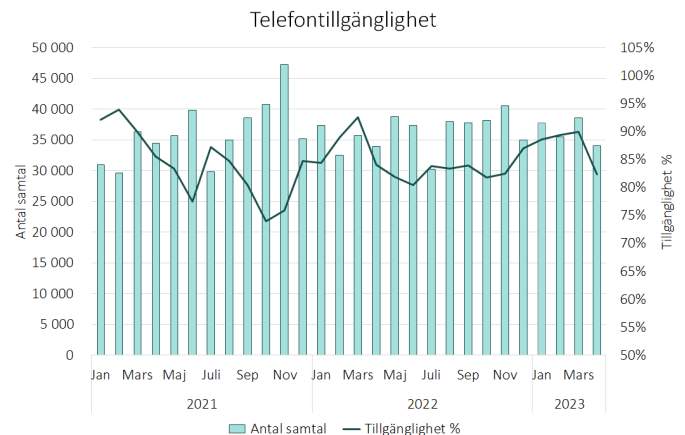

Telefon inkl tillgänglighet

Antalet inkommande samtal till vårdcentralerna har fortsatt öka under början av 2023, jämfört med föregående år har samtalen ökat med 4,3% vilket motsvarar ca 6 300 samtal. Ökningen av samtal innebär att distrikt-/sjuksköterskor behöver lägga allt större del av arbetstiden i telefon vilket påverkar övrig produktion samt arbetsmiljön för denna yrkesgrupp.

Under hösten 2022 startades ett gemensamt projekt för att öka telefontillgängligheten vilket gett god effekt med en stigande tillgänglighet sedan oktober 2022 med undantag för april 2023, detta trots ökningen av antalet inkommande samtal jämfört med föregående år. Telefontillgängligheten för perioden jan-april 2023 uppgår till 88%.

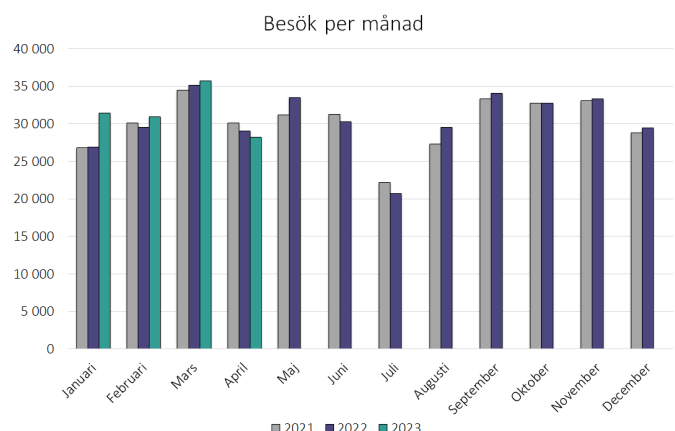
Besök inkl tillgänglighet

Antalet besök har ökat med 4,7% vilket motsvarar drygt 5 650 besök. Andelen distanskontakter genom telefon och video har ökat mot föregående år och uppgår till 8,5% av de totala besöken. Ökningen av besök avser främst läkarbesök till följd av ett ökat söktryck.

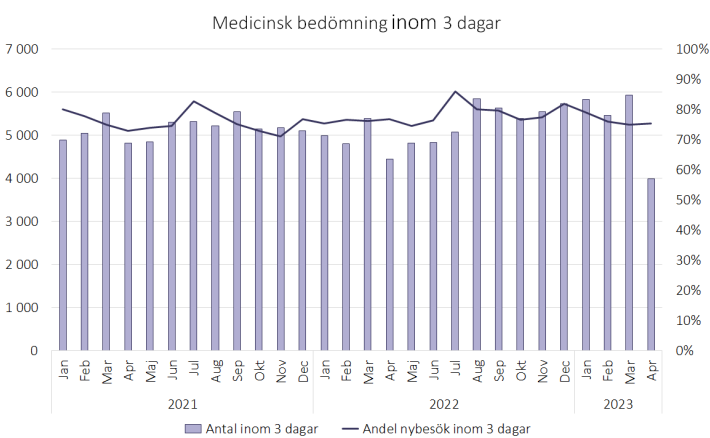
Antal covid-vaccinationer

2022 jan-april: 42 300 st

2023 jan-april: 7 300 st

Andelen som får medicinsk bedömning inom 3 dagar har under början av året minskat något och ligger på 76% för perioden jan-april 2023. Orsaken till denna nedgång har till stor del att göra med den ökade telefontillgängligheten. Fler samtal besvaras men det finns inte fler tider att boka patienter på, snarare färre tider då distriktsköterskornas tid i större utsträckning krävs i telefon.

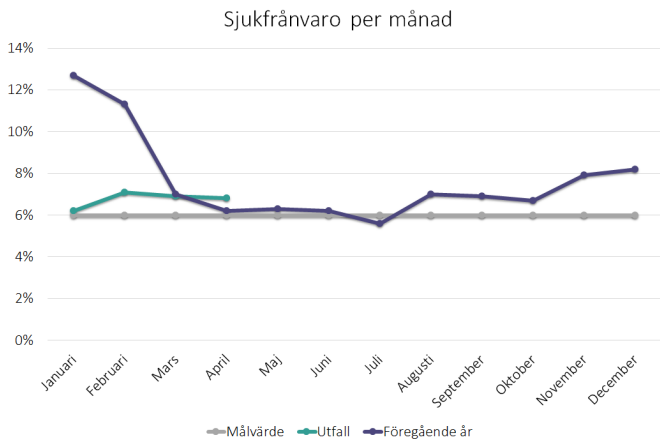

Medarbetarperspektivet

Sjukfrånvaro

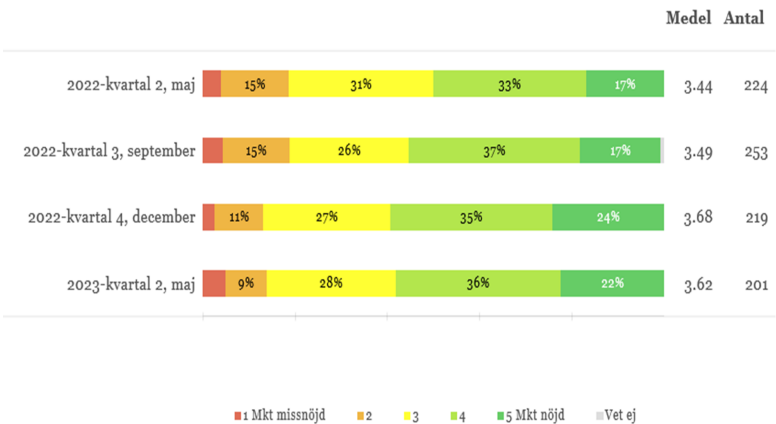
Den totala sjukfrånvaron för perioden jan-april 2023 uppgår till 6,7% vilket är strax över målvärdet på 6,0%. Däremot är det betydligt lägre än motsvarande period föregående år då sjukfrånvaron var 9,3%.

Nedgången av sjuktalen mot föregående år syns både inom kort- och långtidssjukfrånvaro. Under början av 2022 var det hög smittspridning i samhället vilket vi inte haft under början av 2023 vilket förklarar en stor del av nedgången inom korttidsfrånvaron. Gällande långtidsfrånvaro har ett arbete med rehabiliteringsplaner genomförts vilket bidrar till nedgången.

I syfte att kartlägga medarbetarnas arbetsmiljö har vi, som ett komplement till den nationella medarbetarenkäten, tagit fram en intern enkät som vi kallar Pulsmätare. Denna innehåller ett fåtal frågor med fokus på arbetsmiljö. Det finns också möjlighet till fritextsvar. Enkäten skickas digitalt till medarbetarna två gånger per år. Resultatet från undersökningen används i det löpande förbättringsarbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare.

Den mätning som nyligen gjorts hade en svarsfrekvens på 71% på totalen. Det som uppskattas är bland annat kollegor och en god sammanhållning. Arbetsbelastningen upplevs som hög på flera vårdcentraler.

Antal anställda och personalomsättning

Totala antalet anställda uppgår till 405 personer vilket är 16 färre jämfört med föregående år. Nedgången beror främst på färre medarbetare kopplat till vaccinations- och provtagningsverksamheten då dessa volymer är betydligt lägre än motsvarande period föregående år. Även distrikt-/sjuksköterskor är något färre vilket lett till ökad inhyrning av denna yrkesgrupp då behovet är fortsatt stort. Personalomsättningen för perioden jan-april 2023 uppgår till 5,24% vilket motsvarar 15,7% uppräknat i helår och är något över föregående år men i nivå med snittet inom vårdsektorn.

Inhyrd personal

Behovet av inhyrd personal har ökat till följd av utmaningar inom kompetensförsörjning. Det har under en längre period funnits behov av inhyrda läkare men vi ser nu även ett allt större behov av inhyrda sjuksköterskor. Antalet inhyrda omräknat till årsarbetare uppgår till 29 stycken under jan-april 2023 vilket är 5 fler än motsvarande period föregående år. Ökad andel inhyrning är ej önskvärt men används som sista alternativ i de fall vi inte lyckas rekrytera personal för att upprätthålla arbetsmiljön samt tillgängligheten för våra patienter.

En kraftsamling tillsammans med övrig hälso- och sjukvård i Region Västmanland planeras för att minska behovet av inhyrd personal genom en kraftig reducering av inhyrda sjuksköterskor och rekryteringsbonus till anställda från första september 2023.

Kompetensförsörjning

Den demografiska utvecklingen innebär att vi har allt fler unga och äldre medan antalet i arbetsför ålder inte alls ökar i samma takt. Det gör kompetensförsörjning och utveckling av effektivare arbetssätt till det kommande decenniets viktigaste fokus. Brist på personal står mot ökande förväntningar på sjukvård och samhällsutveckling i hela landet.

Utvecklingen är särskilt kännbar för primärvården då vårt uppdrag omfattar hela befolkningen och alla åldersgrupper. Förflyttningen av Sveriges sjukvårdssystem till en nära vård med primärvården som navet gör utmaningen än mer genomgripande.

Tillgången på legitimerad personal år 2023 förväntas retroaktivt ses som god, trots att våra verksamheter idag upplever stora svårigheter att rekrytera. I våra landsbygdskommuner kommer efterfrågan av våra tjänster, till följd av än ett högre demografiskt tryck, vara än högre. Förutsättningen att hitta nya medarbetare för att balansera den ökade efterfrågan av våra tjänster är svår och vi märker det genom färre ansökningar på våra annonser.

Fokus måste vara att satsa på att utveckla våra medarbetare och jobba med arbetsmiljöförbättringar så att de vill stanna hos oss.

De satsningar som vi fokuserat på under årets första tertial är:

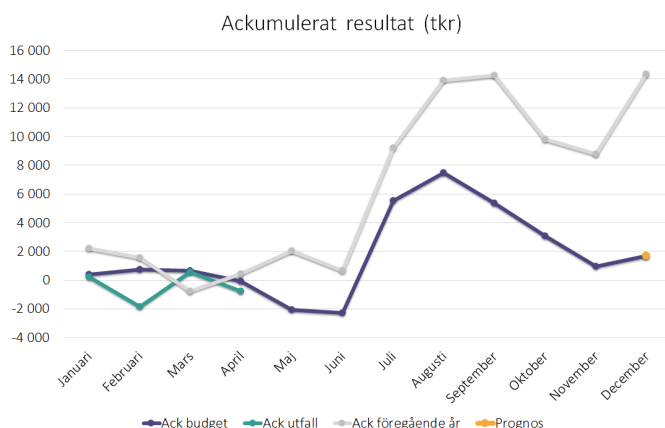
- Genomförande av medarbetardialoger i ämnet kompetensförsörjning. Det är åtta olika yrkesgrupper med en representant från respektive vårdcentral som tillsammans med ledningen diskuterar utmaningar och lösningar. Syftet med dialogerna är att få samsyn av kompetensutmaningen och idégenerering för arbetssätt och samarbeten för att kunna leverera vård i samma omfattning men med relativt sätt färre resurser.
- Uppstart av ett arbete kring kompetensmodellen för fysioterapeuter för att koppla det till olika utbildningsnivåer samt införa ett levande mentorskap. Vi kommer fortsätta med samtliga yrkesgruppers kompetensmodeller inom Närvården.
- Skickat in en ansökan om att ta ut eget kapital under 2023 vilket har beviljats av regionstyrelsen. En del av detta kommer under året tas ut för att användas till satsningar inom kompetensutveckling på samtliga vårdcentraler. Respektive verksamhetschef ansvarar för planering och genomförande av insatser. Exempel på satsningar är planeringsdagar med övernattning, externa utbildningar och ett fortsatt arbete kring grupputveckling. Utöver detta kommer även inspirationsdagar för samtliga medarbetare inom Närvården genomföras under hösten.

Ekonomiperspektivet

Resultat

Resultatet för perioden jan-april 2023 uppgår till -0,8 mnkr vilket är en negativ avvikelse mot budget med 0,7 mnkr. Bruttomarginalen uppgår till 32,4 % och andelen kostnader för inhyrd personal uppgår till 16,8 % av totala personalkostnaderna. Den budgetavvikelsen som uppstått beror främst på högre personalkostnader till följd av mer inhyrd personal än planerat. Prognostiserat resultat för 2023 uppgår till 1,7 mnkr vilket är detsamma som resultatkravet.

Den höga inflation som råder påverkar Närvårdens ekonomi i stor utsträckning precis som för övriga delar av sektorn. Det som främst påverkar oss är högre sociala avgifter till följd av ökade pensionskostnader men även uppräknings- och hyror och övriga material- och verksamhetskostnader.

Intäkter

Intäkterna uppgår till 195 mnkr för perioden jan-april vilket är en utveckling med 1,5% mot föregående år. Verksamheten går alltmer från stora volymer av vaccinationer och provtagningar till ordinarie verksamhet, fler genomförda besök under 2023 jämfört med 2022 har medfört 4,4% ökning av produktionsintäkter.

Ersättningar per listad har ökat med 7,1% till följd av uppräknings- och prislistan samt viss ökning av listade vilket följer budget.

Övriga ersättningar som förändrats handlar främst om lägre intäkter för vaccinationer och

provtagningar kopplat till covid, dessa har minskat från 12,9 mnkr 2022 till 1,8 mnkr 2023. Däremot har en tillfällig ersättning från Region Västmanland tillförts till en summa om 3,0 mnkr samt extra ersättning för nyinskrivna gravida från vårdval på en summa om 1,5 mnkr.

Personalkostnader

Kostnadsutvecklingen för personal ligger totalt på 3,8% för perioden jan-april 2023. Sociala avgifterna höjdes kraftigt inför 2023 till följd av högre pensionskostnader vilket påverkar personalkostnaderna i stor utsträckning, exkl sociala avgifter ligger kostnadsutvecklingen för personal endast på 0,5%. Främsta orsaken till detta är god följsamhet av bemanning kopplat till vaccinations- och provtagningsverksamheten.

Kostnader för inhyrd personal utgör 16,8% av totala personalkostnaderna vilket är över budgeterade nivån på 13,2 %. Inhyrda läkare står för ca 80% av kostnaderna för inhyrd personal och distrikt-/sjuksköterskor för resterande del. Den ökning som syns gällande inhyrd personal handlar främst om distrikt-/sjuksköterskor då även denna kompetens blivit allt svårare att rekrytera. Det finns stora skillnader i behovet av inhyrd personal mellan Närvårdens vårdcentraler, arbete med att rekrytera personal där behov finns pågår.

Material- och verksamhetskostnader

Kostnadsutvecklingen för material och tjänster ligger på -1,0% och avviker positivt mot budget. Detta förklaras främst av lägre kostnader för medicinsk service i form av laboratorietjänster genom färre provtagningar kopplat till covid men även genom lägre kostnader för röntgentjänster. Delar av material- och verksamhetskostnader som budgeterats avser även material och tjänster som beräknas uppstå i samband med flytt av en vårdcentral under sommaren.

Prognos

Helårsresultatet för Närvården prognostiseras till 1,7 mnkr med en bruttomarginal på 34,2%.

Intäkterna beräknas bli högre än budget till följd av högre ST-ersättning samt högre vårdpeng genom uppräknings av röntgenersättningen per listad. Samtidigt prognostiseras produktionsintäkterna bli något lägre än budget, nettoeffekten av detta innebär 1,9 mnkr högre intäkter.

Nyttjande av eget kapital prognostiseras uppgå till 7,0 mnkr vilket innebär att intäkterna totalt beräknas bli 8,9 mnkr över budgeterad nivå.

Personalkostnaderna prognostiseras till totalt 388,5 mnkr, vilket är 9,7 mnkr högre än budget. Av detta avser 7,0 mnkr nyttjande av eget kapital i form av kompetensutveckling för Närvårdens medarbetare samt vikariat för legitimerade läkare i väntan på ST tjänst. Resterande del avser högre kostnader för inhyrd personal till följd av svårigheter att rekrytera personal till vakanta tjänster. Arbete med att rekrytera personal och därmed begränsa andelen inhyrd personal pågår och ytterligare insatser planeras under hösten.

Material- och verksamhetskostnader beräknas bli 0,8 mnkr lägre jämfört med budget, främst genom lägre kostnader för medicinsk service samtidigt som lokalkostnader beräknas bli något högre till följd av hyresuppräknings.

Investeringar

Ordinarie investeringsram för Närvården uppgår till 1,0 mnkr, till 2023 utökades denna till 3,2 mnkr i och med flytt av Oxbackens vårdcentral. Under perioden jan-april 2023 har investeringar till en summa om 0,2 mnkr anskaffats medan prognosen är att hela investeringsramen nyttjas under 2023.

Bilaga 1 Resultaträkning

Tkr	Ack utfall 2023	Ack utfall 2022	Ack budgetav.	Årsbudget	Prognos	Bokslut föreg år	+/- % mot fg år
Produktionsintäkter	31 867	30 513	-1 704	101 971	100 987	98 933	4,4%
Ersättningar per listad Vårdval	125 711	117 427	6	377 113	378 359	353 528	7,1%
Regionersättning	439	1 553	439	0	7 000	8 931	-71,7%
Övriga intäkter	37 914	43 040	3 776	102 413	104 008	124 703	-11,9%
Summa Intäkter	195 931	192 533	2 517	581 497	590 354	586 095	1,8%
Lönekostnader	-72 605	-73 941	-538	-215 138	-215 351	-208 577	-1,8%
Sociala avgifter	-36 177	-31 807	346	-109 026	-108 178	-89 763	13,7%
Inhyrd personal	-22 220	-20 391	-5 503	-50 150	-56 972	-65 401	9,0%
Övriga personalkostnader	-1 583	-1 230	-78	-4 517	-8 017	-5 101	28,7%
Personalkostnader	-132 585	-127 369	-5 773	-378 831	-388 518	-368 842	4,1%
Köpt vård	-7 866	-7 608	-196	-23 640	-23 660	-22 790	3,4%
Labkostnader	-12 473	-14 028	458	-38 060	-38 035	-38 118	-11,1%
Läkemedel	-11 830	-10 844	-490	-34 020	-33 920	-35 618	9,1%
Sjukvårds-/medicinskt material	-1 925	-2 058	380	-6 780	-6 780	-7 097	-6,5%
Övriga kostnader i kkl 5	-9 283	-10 451	1 371	-33 124	-31 994	-34 834	-11,2%
Material, varor och tjänster	-43 377	-44 989	1 523	-135 624	-134 389	-138 457	-3,6%
Lokalkostnader	-11 315	-9 856	132	-34 341	-34 600	-30 123	14,8%
Avskrivningar	-470	-561	122	-1 775	-1 775	-1 654	-16,2%
Övriga kostnader i kkl 6+7	-8 925	-9 312	784	-29 127	-29 272	-32 629	-4,2%
Övriga verksamhetskostnader	-20 710	-19 729	1 038	-65 243	-65 647	-64 406	5,0%
Finansiella kostnader	-26	-17	7	-100	-100	-56	52,9%
Finansiella kostnader	-26	-17	7	-100	-100	-56	52,9%
Summa Kostnader	-196 698	-192 104	-3 204	-579 797	-588 654	-571 763	2,4%
Resultat	-768	429	-687	1 700	1 700	14 332	
Andel inhyrning	16,8%	16,0%		13,2%	14,7%	17,7%	
Bruttomarginal	32,3%	33,8%		34,9%	34,2%	37,1%	

Bilaga 2 Styrkort

Styrkort Närvården

2023 - 2025

Perspektiv	Målsättning	Styrtal	Rapporterings-frekvens	Utfall				Ack 2023	Mål		
				2020	2021	2022			2023	2024	2025
 Verksamhet/ process	Vi har en hög tillgänglighet	1. Vi uppnår planerad produktion	Månad	80 %	81 %	94 %		90 %	98 %	100 %	100 %
		2. Antalet digitala vårdmöten (kontakter via videolänk) ökar	Månad	1 747	3 609	1 866		506	3 000	6 000	7 500
	Vi har en hög kvalitet	3. Samtliga verksamheter följer upp förskrivningen av beroendeframkallande läkemedel	Månad	-	100 %	100 %		100 %	100 %	100 %	100 %
 Kund/ invånare	Vi har en hög tillgänglighet	4. Vi har en hög telefontillgänglighet	Månad	86 %	80 %	85 %		88 %	95 %	95 %	95 %
		5. Patienten får medicinsk bedömning inom 3 dagar	Månad	84 %	75 %	77 %		76 %	90 %	95 %	95 %
	Vi ger ett professionellt bemötande	6. Patienter som svarar på patientenkäten känner sig bemötta med respekt	Vartannat år	-	-	-		-	85 %	85 %	85 %
	Vi har en hög kvalitet	7. Andel diabetespatienter typ 2 med HbA1c >70 mmol	Tertial	9 %	9 %	8 %		8 %	< 10 %	< 10 %	< 10 %
		8. Totalt antal antibiotikarecept som förskrivs per 1 000 listade patienter	Tertial	174	125	138		145	< 180	< 180	< 180
		9. Andel patienter 30-80 år med diagnosen hypertoni med blodtryck lägre än 140/90 vid senaste mätning	Tertial	55 %	64 %	46 %		47 %	> 60 %	> 60 %	> 60 %
		10. Andel listade patienter med diagnos hjärtsvikt som förskrivits RAAS-blockad senaste 18 månaderna	Tertial	69 %	67 %	80 %		-	> 80 %	> 80 %	> 80 %
	Vi har en sund arbetsplats	11. Vi har en låg sjukfrånvaro	Månad	7,8 %	8,9 %	7,7 %		6,7 %	< 6 %	< 6 %	< 6 %
		12. Vi har en låg personalsomsättning (andel som lämnar Intraprenaden för en annan anställning)	Tertial	8,7 %	13,4 %	14,0 %		5,2 %	< 7,5 %	< 7,5 %	< 7,5 %
 Ekonomi	Vi har ekonomi i balans	13. Avkastning (% av omsättningen)	Månad	5 %	6 %	2,5 %		-0,4 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %
		14. Bruttomarginal	Månad	38 %	39 %	37,1 %		32,3 %	34,9 %	37,5 %	38,5 %
	Vi är effektiva	15. Produktionsintäkt kr/ arbetad timme	Månad	125 kr	126 kr	123 kr		125 kr	140 kr	145 kr	150 kr
	Vi arbetar mot att bli oberoende av hyrpersonal	16. Andel kostnad för inhyrd personal av total personalkostnad	Månad	16 %	16 %	16,5 %		16,8 %	13 %	10 %	10 %

Anna Sofia Jansson
AnnKatrín Bark
Fredrik Ahlnäs